

for den Del af Befolkningen, som jeg og Mange med mig klarlig kunne se, at Statterne hvile tungt paa, og jeg gjør det ogsaa selv med den Bevidsthed, at vi saa maa komme til en Indkomstskat. Jeg vender mig her til den ærede Finansminister. Det skulde glæde mig, hvis han i Modsetning til det ærede Medlem vilde sige: Foretag saa mange Nebfattelser i Toldloven, som I finde nødvendige, og giv mig til Gjengæld en Indkomstskat; thi det indrømmer jeg, at tager man Penge ud af Kassen, saa maa man sørge for, at der kommer Noget i den igjen, uden dette kan Finansministeren ikke regjere. Jeg haaber, at Finansministeren stiller sig paa dette Standpunkt, og jeg haaber, at dette skal have mere Indflydelse paa det ærede Medlem, hvis Stemme jeg er vis paa har betydelig Vægt, end de Par Ord, som jeg har henvendt til ham, saa at han i Fremtiden, naar Finansministeren erklærer sig enig med os, ikke vil være imod os, og vi saaledes ikke alene paa dette Punkt, men ogsaa paa andre Punkter kunne komme til vigtige Reforme til Lettelse for dem, paa hvem Statterne nu hvile tungt, uden i mindste Maade at svække Middelstanden i Danmark, som det ærede Medlem har saa stor Synspathi for, hvilket jeg ikke kan Andet end glæde mig over, da jeg fuldkommen deler hans Tanker i denne Henseende.

Finansministeren: Det Lovforslag, som forelægges her til 2den Behandling, er jo, som det ærede Thing vil vide, i alt Væsentligt udarbejdet af min Forgænger; naar jeg frembringer dette, er det, fordi jeg altid gjerne vil give den Wren, hvem den tilkommer. Jeg har nemlig ved den fortsatte Sysselsættelse med dette Arbejde ikke blot inden dets Forelæggelse, men ogsaa efter dets Forelæggelse, bestemtere og bestemtere faaet den Overbevisning, at dette Lovforslag, saaledes som det er udarbejdet, hvad man end maatte dømme om nogle Enkeltheder deri, hvorom altid Meningerne ville være forskellige, er et særdeles vel udarbejdet Forslag, hvis Vedtagelse, jeg kunde fristes til at sige i saa godt som uforandret Skikkelse, vilde være et stort økonomisk Fremffridt. Jeg tager aldeles ikke i Betænkning at udtale den Anskuelse, hvor lidet den end synes at stemme med de Udtalelser, der ere fremkomne fra forskellige Sider her i Thinget. Dog vil jeg ikke undlade at frembringe, at hvor indgribende Forslag der end ere stillede til dette Lovforslag, saa maa dette Forslag ikke desto mindre siges i Udvalget at have vundet ikke liben Anerkjendelse; thi ved et Toldforslag som dette, mine Herrer, er der ikke blot Spørgsmaal om de enkelte Toldsatser, men der er ogsaa Spørgsmaal om hele Lovforslagets Bygning, om den Maade, hvorpaa de enkelte Afgiftsbestemmelser ere ordnede i forskellige Hovedgrupper, om den indbyrdes Sammenhæng mellem

de forskellige Positioner, om den usynlige Traad, om jeg saa maa sige, som binder disse mange Enkeltheder, der se ud som usammenhengende, til et velordnet Hele. Betragter jeg Sagen under dette Synspunkt, tror jeg, det maa erkjendes, at Lovforslaget har vundet en fortjent Anerkjendelse fra Udvalgets Side. Jeg skal dernæst frembringe, at ligesom min Forgænger har Wren for Forslagets Udarbejdelse, saaledes tilkommer ogsaa væsentlig ham Wren og Ansvar for at have fremdraget Sagen til Behandling paa et Tidspunkt, hvor det jo vel kunde være tvivlsomt, om man turde vente, at Sagen kunde gennemføres under de tilstedeværende Forhold. Jeg er derfor og overbevist om, at min Forgænger har været den naturlige Dolk for mange af Lovforslagets Enkeltheder i Udvalget, ligesom han vistelig ogsaa, hvor det behøves, vil være det her i Salen. Og Hovedpunktet, Spørgsmaalet om Sagens Forelæggelse, var afgjort — om jeg saa maa sige — før jeg overtog Finansministeriet; det vil let ses, at det Spørgsmaal, om man vilde gjøre Sagen færdig til Forelæggelse — noget, som jeg naturligvis ikke kunde have gjort i det Par Maanedes, jeg har været Finansminister, inden Rigsdagen kom sammen — er helt forskjelligt fra det Spørgsmaal, om man vilde standse Sagen, efter at den var fremkommen. Det Spørgsmaal, at Sagen skulde forelægges med enkelte Forandringer, var altsaa — om jeg saa maa sige — en Sag, hvorom jeg ikke tror, at der kunde være grundet Tvivl. Jeg siger dette navnlig med Hensyn til nogle Bemærkninger, der ere gjorte af et æret Mindretal i Udvalget. Derimod er der een Henseende, i hvilken jeg har tilliet mig noget anderledes til denne Sag, end min Forgænger stillede sig, da Sagen først fremkom. Jeg er dog ikke utilvillig til at tro, at hvis han var kommen til atter at forelægge Sagen, saa vilde en fornyet Overveelse af vor finansielle Stilling maaske have gjort, at han var kommen til at opfatte Sagen paa samme Maade som jeg. Jeg har jo i den Henseende ved 1ste Behandling gjort Rede for denne Afstykning i Opfattelsen af Forholdene imellem min Forgænger og mig. For Diebliffet er den jo i sin finansielle Virkning ikke betydelig, men den er dog ikke fremkommen uden nøieste Overveelse, og naar Principet blev gennemført i længere Tid, kunde Virkningen unegtelig i Fremtiden blive betydeligere. Jeg tror, at den, der overveier vore finansielle Forhold i deres Helhed, maa erkjende, at der foreligger en Finansminister meget vanskelige Spørgsmaal, og at det vilde være ham umuligt at opfylde sin Pligt, dersom han overlod sig til en ensidig Betragtning, saa at han kun søgte at tilfredsstille Ønsker i een Retning, glemmende de Fordringer og Krav, som samtidig og med samme Ret og Føje stilledes fra anden Side. Jeg tror, at det fremfor Alt gjælder om en Finansminister, maaske endnu mere om ham end om de fleste